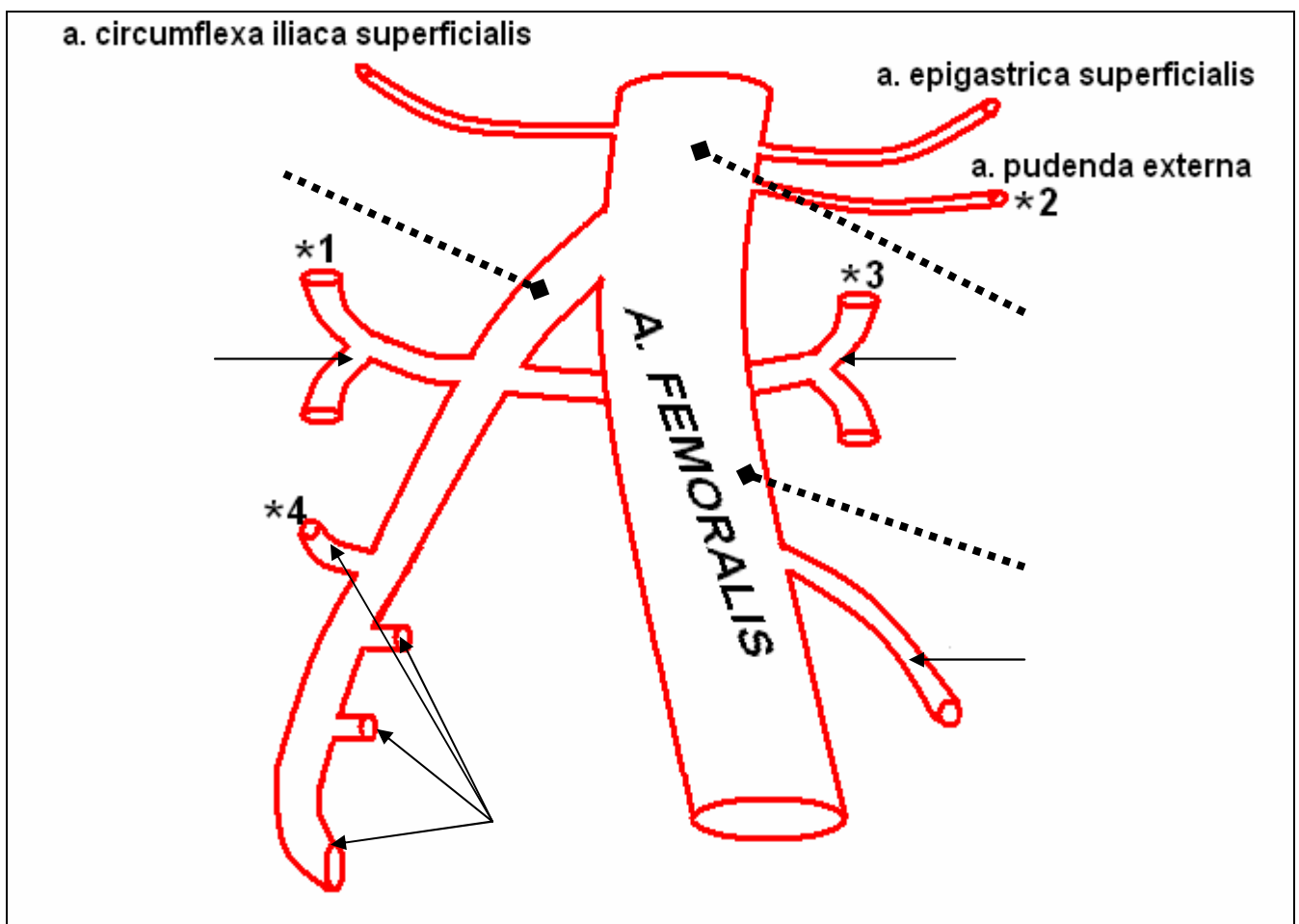

VASA SANGUINEA MEMBRI INFERIORIS

(Az alsó végtag vérerei)

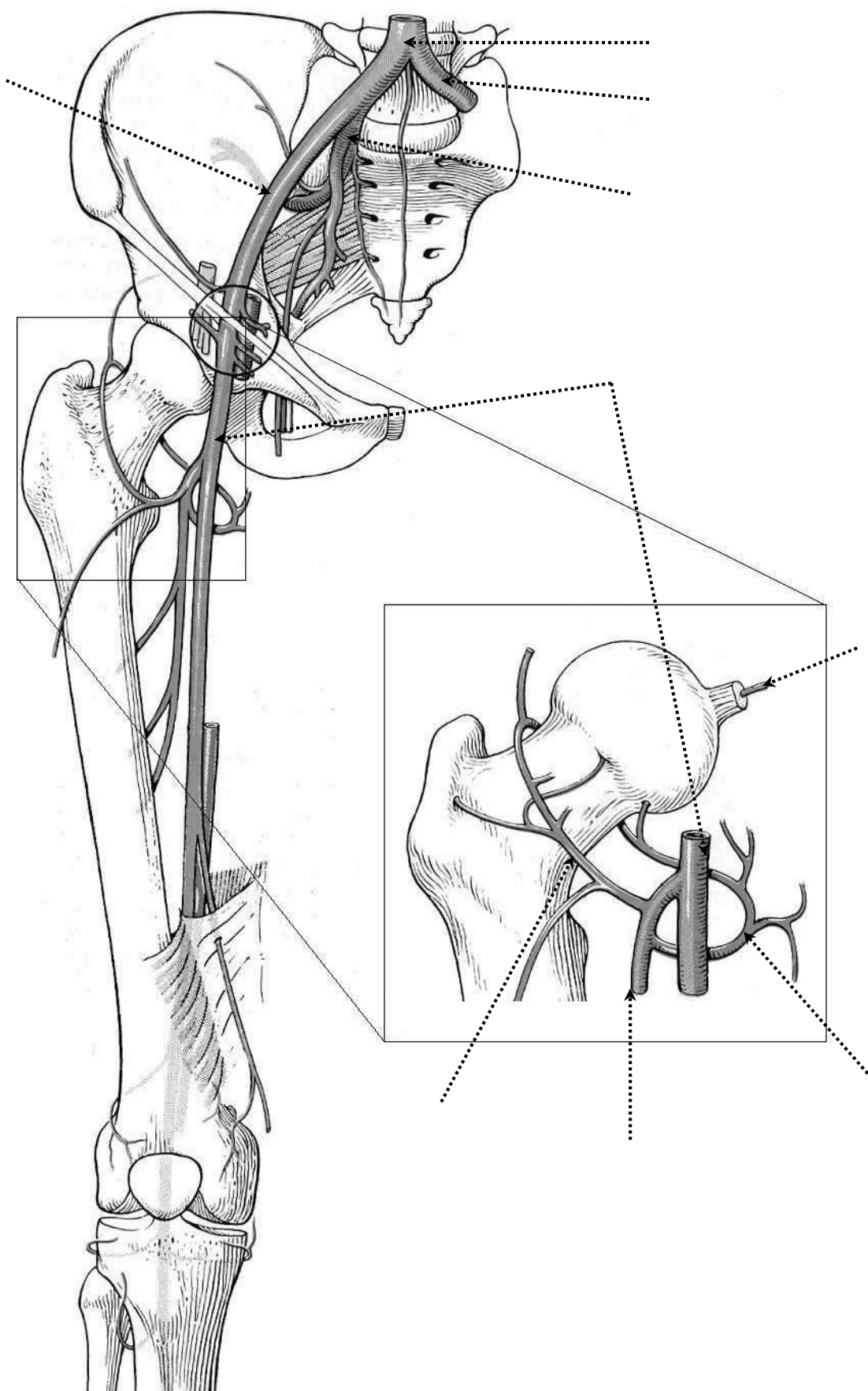
1) **A. femoralis** (trigonum femorale Scarpae – mediolateralisan olvasva: VAN)

- eredet: *aorta abdominalis* – oszlása frontális síkban (L₄₋₅) → *a. ilica communis* – oszlása sagittális síkban (art. sacroiliaca) → *a. iliaca externa* (lig. inguinale-ig) → *a. femoralis* (hiatus subinguinalis / lacuna vasorum)
- lefutás: trigonum subinguinale seu femorale **Scarpae** → canalis adductorius **Hunteri** → hiatus tendineus adductorius → fossa poplitea
- ágrendszer:
  - ♣ felületes kis ágai
    - *a. pudenda externa* → anastomosis: *a. pudenda interna* (*2)
    - *a. epigastrica superficialis*
    - *a. circumflexa iliaca superficialis*
  - ♣ A. profunda femoris
    - *a. circumflexa femoris med.* → anastomosis: *a. obturatoria* (*3)
    - *a. circumflexa femoris lat.* → anastomosis: *a. glutea sup.* (*1)
    - *aa. perforantes* → a legfelsővel anastomosis: *a. glutea inf.* (*4)
  - ♣ A. genus suprema seu a. genus descendens (canalis adductorius Hunteri-ben)

1. ábra: A. femoralis ágrendszere

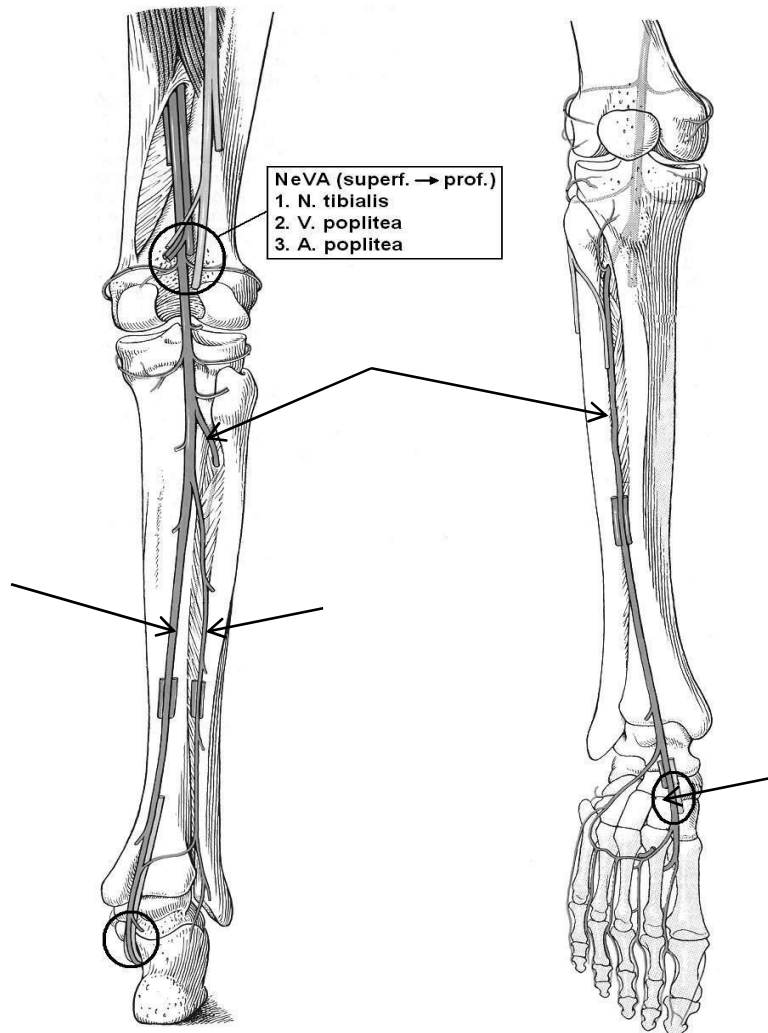
{Klinikumban: I. **A. femoralis communis** = a. profunda femoris feletti a. femoralis szakasz,
II. **A. femoralis superficialis** = a. profunda femoris leágazása utáni a. femoralis szakasz}

2. ábra: A femoralis eredete, lefutása, ágai
→ kiemelve: trochanter anastomosis

2) A. poplitea (fossa poplitea – felületestől a mély felé olvasva: NEVA)

- ♣ Aa. surales → kis ágak a lábikra izmaihoz
  - ♣ A. genus superior med. et lat.
  - ♣ A. genus media (térdízületbe!)
  - ♣ A. genus inferior med. et lat.
- } rete articulare genus-hoz
- ♣ **A. tibialis ant.** (m. tibialis ant. lateralis oldalán az extensorok közt)
    - A. recurrens tibialis post. et ant. → rete articulare genus-hoz
    - A. malleolaris anterior med. et lat.
    - A. DORSALIS PEDIS (I. spatium interosseum)
      - **r. plantaris profundus** → **arcus plantaris**-t zárja le
      - a. tarsea lateralis et aa. tarseae mediales
      - **A. ARCUATA** → aa. metatarsae dorsales → aa. digitales dorsales
  - ♣ **A. tibialis post.** (felületes és mély flexorok között fut a medialis boka mögé)
    - A. peronea / a. fibularis → rr. malleolares laterales
    - Rr. malleolares mediales
    - A. plantaris medialis → halluxhoz futó gyenge ág
    - **A. plantaris lateralis** → **ARCUS PLANTARIS*** → aa. metatarsae plantares → aa. digitales plantares communes → aa. digitales plantares proprii

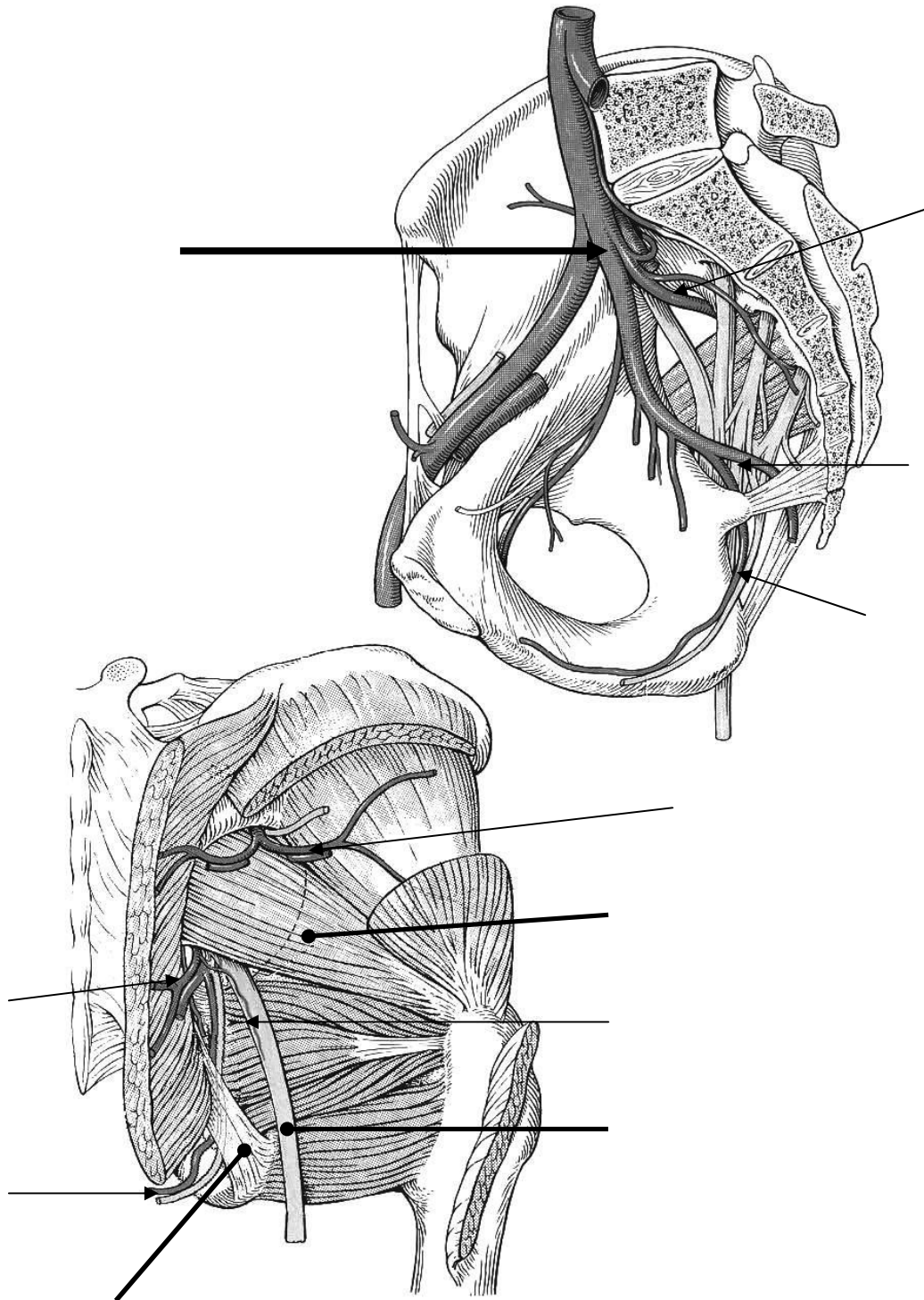

3. ábra: A poplitea → A. tibialis ant. et post. főbb ágai és lefutása
(karika = pulzus vizsgálata)

* Éppúgy, mint a kézen, a plantaris artériás rendszer erősebb, de *anastomosál* a gyengébb dorsalis artériákkal!

3) A. iliaca interna alsó végtaghoz tartozó ágai: rr. parietales

- ♣ a. iliolumbalis → anastomosis: a. circumflexa iliaca prof. (ex a. iliaca ext.)
- ♣ a. sacralis lateralis
- ♣ **a. glutea sup.** (hiatus suprapiriformis)
- ♣ **a. glutea inf.** (hiatus infrapiriformis) → **a. commitans nervi ischiadici**
- ♣ **a. obturatoria** (canalis obturatorius) → r. acetabularis / a. capitis femoris

4. ábra: A. iliaca interna → rami parietales
(vastag nyíl: fő tájékozódási pont)

4) Rete arteriosum membri inferioris

a) Rete arteriosum articulare coxae: trochanter és „cruciate” anastomosis (4+2 ág)

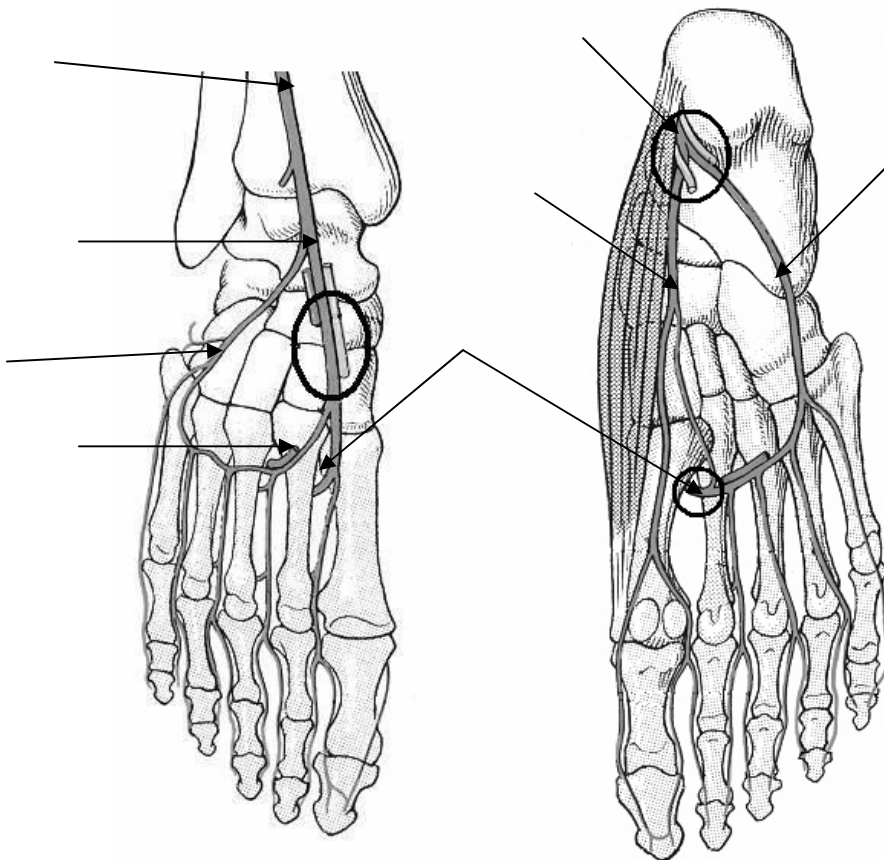
Fő értörzs	Anastomizáló ágak		Fő értörzs
A. iliaca externa → A. femoralis (comm.) → A. profunda femoris	a. circumflexa femoris medialis	a. obturatoria	A. iliaca interna
	a. circumflexa femoris lat.	a. glutea superior	
	a. perforans superior	a. glutea inferior	

b) RETE (arteriosum) ARTICULARE GENUS (9 ág)

- a. genus descendens seu a. genus suprema (medialis) ← a. femoralis
  - r. descendens – a. circumflexa femoris lateralis ← a. profunda femoris
  - a. genus superior medialis et lateralis
  - a. genus media
  - a. genus inferior medialis et lateralis
  - a. recurrens tibialis anterior et posterior ← a. tibialis anterior
- } ← a. poplitea

c) Rete arteriosum pedis: A. arcuata + Arcus plantaris

- Dorsum pedis: a. dorsalis pedis → a. arcuata + a. tarsea lat.
- Planta pedis: a. plantaris lateralis → **ARCUS PLANTARIS** ← r. plantaris profundus arteriae dorsalis pedis + a. plantaris medialis (gyenge ága)

5. ábra: A láb „end to end” anastomosis rendszere

?: Hol tapintja ki a köv. klinikailag (érszűkölet kizárása végett) fontos artériák pulzációját?

- A. femoralis →
- A. poplitea →
- A. dorsalis pedis = ADP →
- A. tibialis post. = ATP →

5) Az alsó végtag vénás rendszere

- csakúgy, mint a felső végtagon, itt is egy mély és egy felületes vénás rendszer van
- a mély vénák párosával követik az artériákat, ahol a vénás visszaáramlást a következő tényezők biztosítják
  - o artériás nyomáshullám
  - o vénafal rugalmassága + vénabillentyűk
  - o **lábszár és comb izmainak aktív munkája**
  - o légzés kapcsán fellépő szívóerő
- a két rendszer közti összeköttetés: **vv. perforantes** → vénabillentyűi csakis a mélyvénás rendszer felé irányítják a vénás áramlást
- a felületes vénák a harántcsíkolt „izomtámaszték” hiányában könnyen hajlamosak **varicositas**-ra (visszerességre)!!!

	V. saphena magna	V. saphena parva
Kezdet	medialis boka <i>előtt</i>	lateralis boka <i>mögött</i>
Lefutása	lábszár majd a comb medialis oldala	lábszár dorsalis oldala a középvonalban
Összeszedődő ágak	v. saphena accessoria lat. et med. v. pudenda externa v. epigastrica superficialis v. circumflexa iliaca superficialis	v. femoris posterior
Beömlés	V. femoralis (hiatus saphenus) + számos nevezetes perforáns ággal a mélyvénás rendszerbe	V. poplitea (fossa poplitea)
Jell.	subcutan zsírszövetben fut	egy szakasza a <i>fascia cruris</i> kettőzetében fut
	varicositas gyakori	varix ritka

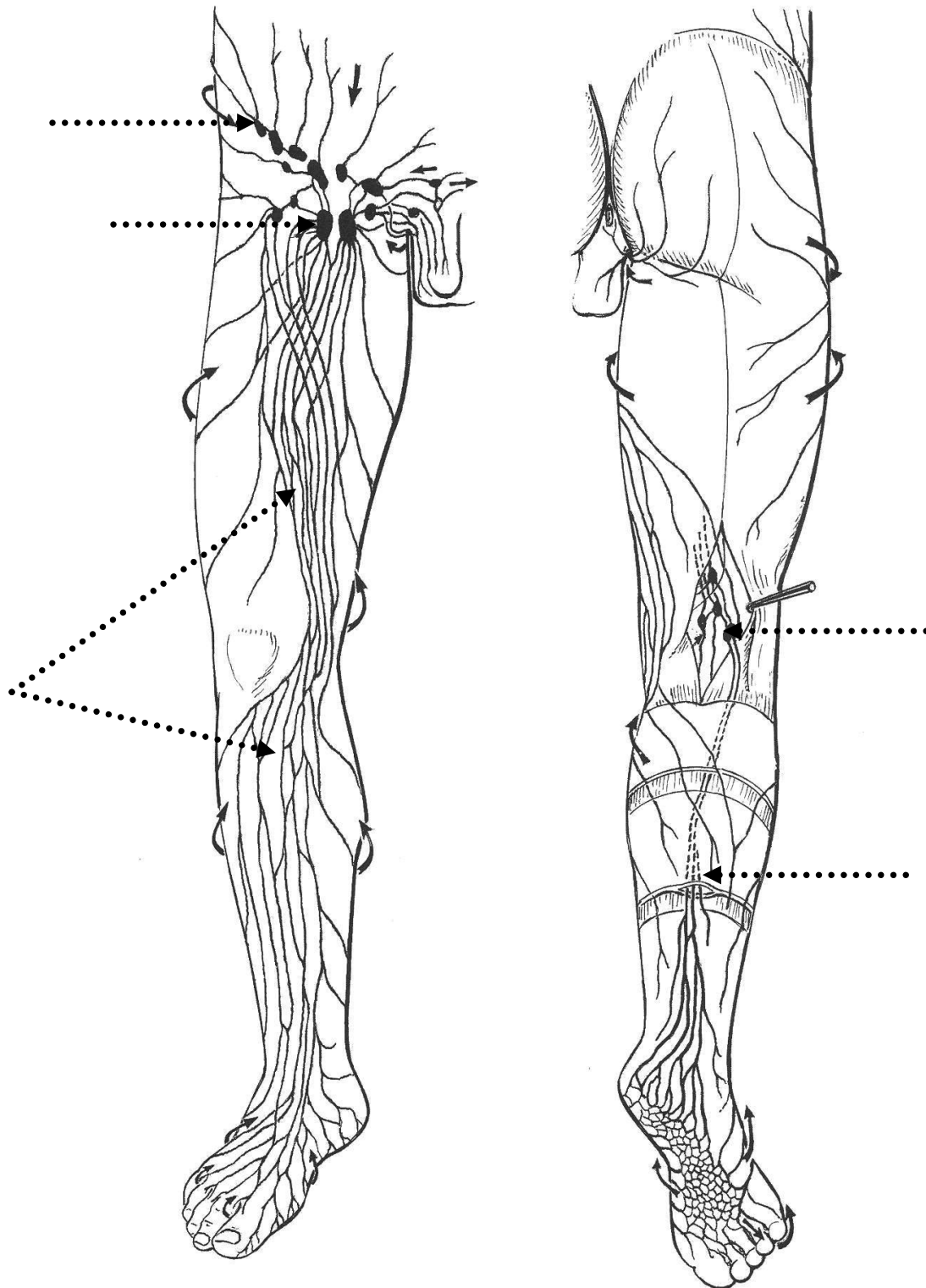
?: Mi az a **varicositas cruris**? Miért vezethet **ulcus crurishoz**?

SYSTEMA LYMPHATICUM MEMBRI INFERIORIS

(Az alsó végtag nyirokrendszere)

Fő gyűjtőterület		Vasa lymphatica membri inferioris	Nodi lymphatici membri inferioris
Felületes rétegek	dorsum et planta pedis, ...etc.	Rete capillare lymphaticum membri inferioris	-
	fossa poplitea-tól distalisan	Vasa lymphatica superf. membri inferioris főbb összeszedődése <ul style="list-style-type: none"> - <i>v. saphena magna körül</i> (ventromedialisan) → lamina cribrosa → lacuna lymphatica - <i>v. saphena parva körül</i>, fascia cruris kettőzetében (dorsolateralisan) → fossa poplitea → v. poplitea majd v. femoralis körüli mély nyirokerek → lacuna lymphatica 	Nodus lymphaticus popliteus superficialis (ált. 1 a regio poplitea subcután zsírszövetében)
	függőleges nyirokérkötegek a v. saphena magna mentén (tractus verticalis); köldök alatti törzsfal, far és gáttájék, külső nemi szervek, végbélnyílás (tractus horizontalis)		Nodi lymphatici inguinales superficiales (6-12 db.) <ul style="list-style-type: none"> - <i>tractus verticalis seu nodi lymphatici femorales</i> - <i>tractus horizontalis</i>
Mély és felületes rétegek	az alsó végtag és az <u>alsó testfél</u> felületes és mély rétegei	Vasa lymphatica prof. membri inferioris átlépése a hiatus subinguinalison <ul style="list-style-type: none"> - lacuna musculonervosa - lacuna vasorum - lacuna lymphatica (legdominánsabb) 	Nodi lymphatici poplitei profundi (v. poplitea körül)
			Nodi lymphatici inguinales profundi (2-3 db.) → <i>Rosenmüller - / Cloquet - / Pirogov - csomó ill. „mirigy”</i>
	test ¾ része	DUCTUS THORACICUS ↓ Angulus venosus sinister Pirogovi	Nodi lymphatici iliaci externi laterales, intermedii et mediales Nodi lymphatici lumbales → nodi lymphatici coeliaci ...etc.

?: Mivel magyarázza, hogy a mélyebb nyirokcsomók kisebb számban lelhetők fel?

6. ábra: Systema lymphaticum membri inferioris

?: Hol található és milyen differenciál-diagnosztikai problémát okozhat a **Rosenmüller-csomó**?

?: Fizikális vizsgálat kapcsán mely nyirokcsomó régiókat kötelező áttapintani?